

Achtergrondinformatie bij risicovechtsportevenementen

Dit document geeft meer duiding bij de maatregelen die we adviseren bij risicovechtsportevenementen en bij risicovechtsporten in het algemeen.

1. Situering

Bij de organisatie van risicovechtsportevenementen is het noodzakelijk om rekening te houden met een aantal maatregelen om de gezondheid en veiligheid van de deelnemers, en andere aanwezigen, te garanderen. Dit document biedt achtergrondinfo bij de maatregelen die we lokale overheden adviseren om op te leggen aan de organisatoren van risicovechtsportevenementen ([zie advies 'Maatregelen bij risicovechtsportevenementen'](#)). Het omvat richtlijnen en tips over wat er allemaal komt kijken bij de organisatie van een risicovechtsportevenement.

Als stad of gemeente krijg je ongetwijfeld te maken met aanvragen voor het gebruik van de accommodatie of financiële ondersteuning voor de organisatie van risicovechtsportevenementen.

- Sta je stil bij de aard van deze evenementen?
- Is jullie aanvraagformulier voor evenementen zodanig opgesteld dat het reeds duidelijk is of er risicovechtsporten aan bod komen?
- Zijn er zaken die je in het bijzonder navraagt of bespreekt met de organisatoren of aanvragers?

Vechtsportplatform Vlaanderen adviseert om vóór het evenement relevante informatie op te vragen bij de organisator, [met onze vragenlijst als leidraad](#). Dit kan door de vragenlijst te bezorgen aan de organisator, eventueel opgevolgd door een gesprek. Uit de vragenlijst of het gesprek haal je meer informatie over het evenement en krijg je zicht op het al dan niet aan bod komen van risicovechtsporten tijdens het evenement (versus andere, niet-risicovechtsporten). Dit in functie van de noodzaak om eventuele bijkomende richtlijnen aan te reiken of maatregelen op te leggen. De specificiteit van risicovechtsporten uit zich voornamelijk op vlak van veilig sporten. Om veilig sporten, of sporten op een gezonde en ethisch verantwoorde manier, te waarborgen is het noodzakelijk dat er transparantie bestaat over alle relevante aspecten: de organisator van het evenement, de hieraan verbonden federatie, de deelnemers, de sporten die aan bod komen, de doelgroepen, het al dan niet competitieve karakter, de medische omkadering enzovoort. Deze parameters vertalen zich concreet in een aantal richtlijnen en maatregelen.

Na afloop van het evenement is een evaluatievergadering of nabespreking ook zeer nuttig, zeker als het gaat over een jaarlijks terugkerend evenement.

2. Waar sta je best even bij stil als het gaat over vechtsporten?

Hieronder staan we stil bij een aantal aandachtspunten die belangrijk zijn bij de organisatie van een vechtsportevenement.

2.1. Gaat het over risicovechtsporten?

Voor een vechtsportleek is het herkennen van de sporttakken en verschillende stijlen één van de moeilijkste vraagstukken in het vechtsportgebeuren. Wat bedoelt men precies met 'risicovechtsporten'? Hoe kan je ze herkennen en hoe verschillen ze van andere, niet-risicovechtsporten? Daarvoor kijken we naar twee luiken;

- Luik 1. Reglementering ikv. toegestaan contact;
- Luik 2. De manier waarop het vechtsportaanbod wordt georganiseerd.

Daar gaan we even verder op in:

Definitie risicovechtsporten (Art. 2, 9° van het Decreet houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector,): 'Risicovechtsporten zijn die sporten waarbij het toegestaan is bepaalde technieken te gebruiken met de intentie de fysieke of psychische integriteit van de tegenstander te verminderen.'

Dit is de officiële definitie van risicovechtsporten maar deze verheldert niet altijd voldoende. Daarom maken we vaak gebruik van volgende werkdefinitie: 'Risicovechtsporten zijn de sporten waarbij het reglementair is toegestaan om intentioneel een knock-out na te streven'. Kortom, het zijn de vechtsporten waar full-contact is toegelaten (hard contact), en we focussen ons daarbij op het hoofdcontact. Is intentioneel hoofdcontact niet toegelaten, of is de mate van (hoofd)impact via regelgeving aan banden gelegd, met bestraffing bij te hard contact, (zoals in semi-contact sporten, of light-contact sporten, waarbij geen hard contact is toegestaan), dan gaat het niet om een full-contact vechtsport, en dus ook niet om een risicovechtsport. Toch niet indien de vechtsport op een kwalitatieve, goed omkaderde en transparante manier wordt aangeboden en beoefend. Dat is immers het tweede luik dat we, naast de regels rond hoofdcontact, in rekening nemen om te bekijken of we een vechtsport als risicovechtsport beschouwen of niet. We focussen ons dus niet louter op reglementen, maar ook op de organisatie van het vechtsportaanbod. Dat dient altijd op een transparante manier te gebeuren, met een goede omkadering door correct handelende en opgeleide trainers, en dit van alle sporters, ongeacht hun niveau, met extra aandacht voor jeugdsporters.

Voorbeelden van risicovechtsporten, op basis van hun reglementering, zijn kickboksen, Muaythai, Engels boksen, Frans boksen, Mixed Martial Arts, sanda (stijl binnen wushu), en full-contact karate.

Om te weten of je reglementair te maken hebt met een risicovechtsport, kan je dus best nagaan welke technieken er gebruikt worden. Worden er stoten of trappen toegepast? Zijn er begrenzings van de impact die men mag nastreven met deze technieken? Mag men zich hierbij op het hoofd richten?

Mag men aan volle impact technieken naar het hoofd toepassen en wordt men daarvoor dus niet bestraft, maar vloeit hieruit een score of winst voort, dan gaat het om een risicovechtsport. Is er een begrenzing van de mate van hoofdcontact, dat ook correct wordt geïmplementeerd in de praktijk, en wordt een toediener dus gestraft indien deze begrenzing niet wordt gerespecteerd, dan gaat het niet om een risicovechtsport.

Het is dus de combinatie van reglementering en de manier waarop de sport wordt georganiseerd, die je in rekening dient te nemen om het onderscheid tussen een risicovechtsport en andere vechtsporten te maken.

2.2. Gaat het over wedstrijden?

Uit de vragenlijst of het gesprek moet blijken over welk soort evenement het gaat. Het is belangrijk om te weten of het evenement een competitief of recreatief karakter heeft (meestal gaat het om competitieve evenementen, en dus wedstrijden). Wanneer er risicovechtsportwedstrijden plaatsvinden, moeten er [bijkomende maatregelen](#) genomen worden aangezien deze grotere risico's met zich meebrengen.

2.2.1. Competitie

Wedstrijden worden meestal georganiseerd onder twee vormen: gala's en toernooien.

<i>Gala</i>	<i>Tornooi</i>
Gaan veelal 's avonds door (m.u.v. jeugd gala's)	Gaan overdag door op één of meerdere dagen
Één wedstrijd tegelijkertijd (m.a.w. het aantal wedstrijden blijft beperkt)	Meerdere wedstrijden volgens een specifiek wedstrijdssysteem (via poulesysteem, afvalsysteem...)
In of op één centrale wedstrijdruimte (ring, mat, octagon...)	Verschillende wedstrijdoppervlaktes tegelijkertijd (matten, ringen...)
Veel aandacht naar omkadering (VIP, groot spektakelgehalte, veel toeschouwers)	De finales van deze toernooien worden soms in galastijl georganiseerd
O.a. georganiseerd binnen de Vlaamse Boks Liga en VKBMO	O.a. georganiseerd binnen de Vlaamse Vechtsport Associatie en de Vlaamse Wushu Federatie

2.2.2. Recreatie

Vechtsportevenementen met een recreatief karakter kunnen sterk uiteenlopen. Het kan gaan om demonstratiewedstrijden, open trainingen, stages, seminaries...

- Demonstratiewedstrijden: Demo's zijn eigenlijk schijnkampen. De deelnemers staan effectief tegenover mekaar, maar er worden striktere regels afgesproken, bv. geen stoten naar het hoofd, geen hard contact...
- Open trainingen: Open trainingen kunnen worden georganiseerd vanuit een federatie, een club, een lokale overheid zelf... Ze kunnen in het teken staan van techniekuitwisseling waarbij verschillende lesgevers uit verschillende clubs technieken demonstreren, en/of sparring waarbij

leden van verschillende sportclubs samenkomen om te kunnen sparren met andere trainingspartners dan ze gewoon zijn van hun eigen clubcontext.

- Stages: Stages zijn veelal clubgebonden en omvatten gewoonlijk een reeks van trainingen.
- Seminaries: Seminaries worden georganiseerd door een federatie of een club. Het gaat dan over een training die wordt gegeven wordt door een externe lesgever met een bepaalde expertise of topsportachtergrond.

2.3. In samenwerking met welke federatie verloopt het evenement?

Er zijn verschillende mogelijke organisatoren. Het evenement kan georganiseerd worden door een federatie of door een club, een promotor of een commerciële organisatie al dan niet in samenwerking met een federatie.

De organiserende of meewerkende federatie kan zich toeleggen op:

- één specifieke vechtsport (bv. de Vlaamse Boks Liga biedt enkel Engels boksen aan),
- op meerdere vechtsporten (bv. de Vlaamse Vechtsport Associatie),
- op verschillende sporten waaronder vechtsporten (bv. Fros Multisport Vlaanderen)

Wanneer het gaat over de organisatie van **wedstrijden** (vechtsport of risicovechtsport) adviseert Vechtsportplatform Vlaanderen dat het evenement georganiseerd wordt door, of in samenwerking met, één van de erkende Vlaamse vechtsportfederaties: Grappling Vlaanderen, Judo Vlaanderen, Taekwondo Vlaanderen, de Vlaamse Boks Liga, de Vlaamse Ju-Jitsu Federatie, Karate Vlaanderen, VKBMO, de Vlaamse Schermbond, de Vlaamse Vechtsport Associatie en de Vlaamse Wushu Federatie. Deze vechtsportfederaties beschikken over de noodzakelijke sporttechnische kennis en omkadering in de overeenkomstige sporttakken. Op die manier dient de organisator zich te houden aan de door de federatie opgelegde maatregelen om de veiligheid te garanderen. Daarnaast staat de federatie in voor de sportspecifieke omkadering met gekwalificeerde officials. In geval van **risicovechtswedstrijden**, adviseert Vechtsportplatform Vlaanderen dat het evenement georganiseerd wordt door of in samenwerking met één van de met Vechtsportplatform Vlaanderen samenwerkende federaties: de Vlaamse Boks Liga, VKBMO, de Vlaamse Vechtsport Associatie en de Vlaamse Wushu Federatie.

Voor **recreatieve** vechtsportevenementen kan de samenwerking ook verlopen met een multisportfederatie die zich ook richt op vechtsporten zoals bijvoorbeeld Fros Multisport Vlaanderen, KAVVV & FEDES, Sportafederatie of Sportievak.

Wanneer het evenement uitsluitend openstaat voor leden van de eigen federatie (gesloten organisatie) garanderen bovenstaande federaties ook dat alle deelnemers verzekerd zijn voor lichamelijke ongevallen en burgerlijke aansprakelijkheid volgens [de minimumvoorwaarden zoals bepaald door de Vlaamse regering](#).

Bij organisaties in samenwerking met een andere federatie of wanneer het evenement ook toegankelijk is voor niet-leden van de federatie (open organisatie) is dit echter geen garantie! Een organisatie die geen belang hecht aan de verzekering van de deelnemers is dus zeker niet aangewezen.

Op de website van de federatie kan je controleren of het evenement op de kalender staat en op zoek gaan naar de door de federatie opgelegde organisatievoorwaarden.

2.4. Zijn de deelnemers volwassenen, jongeren en/of kinderen?

Vechtsportevenementen kunnen ingericht worden voor volwassenen en/of jeugd. De deelnemers kunnen recreanten en/of competitiesporters zijn. Bij recreatieve evenementen nemen volwassenen en jeugd vaak door mekaar deel. In geval van competitie worden meestal eerst de jeugdwedstrijden afgewerkt vooraleer te starten met de wedstrijden voor volwassenen.

Het kan ook zijn dat het evenement toegankelijk is voor iedereen (open organisatie). De organisator moet dan voor de deelnemers een verzekering afsluiten. Het controleren van de afgesloten verzekeringen voor de deelnemers is dus altijd aan de orde. Soms gebeurt het dat de organisator de deelnemers verplicht zelf een verzekering af te sluiten. **Omdat dit laatste zeer moeilijk te controleren valt, raadt Vechtsportplatform Vlaanderen het absoluut af om evenementen met deze werkwijze te laten doorgaan.**

2.4.1. Volwassenen

Zowel bij recreanten als competitiesporters wordt voornamelijk rekening gehouden met het gewicht om sparringpartners of tegenstanders tegenover mekaar te plaatsen. Voor competitiesporters wordt ook rekening gehouden met het niveau. Voorbeelden van een opsplitsing in niveaus zijn: onderverdeling tussen elite en amateurs, onderscheid tussen A-, B-, C- of D-klasse... Afhankelijk van het niveau is meer of minder beschermingsmateriaal verplicht. Het minimale beschermingsmateriaal wordt vaak door de federatie aangeleverd zodat de kwaliteit bewaakt kan blijven. Indien de federatie het materiaal niet aanlevert, moet het heel duidelijk zijn aan welke voorwaarden en eventuele voorschriften het materiaal moet voldoen. De organisatie moet het gebruikte beschermingsmateriaal ook controleren.

2.4.2. Jeugd

Bij jeugd wordt er doorgaans gewerkt in zowel verschillende leeftijdsklassen als verschillende gewichtsklassen. Daarnaast is het ook belangrijk dat de ervaring mee in rekening wordt genomen bij competitieve evenementen. Zo worden er bijvoorbeeld specifieke beginnerstornooien georganiseerd voor beginnelingen met beperkte wedstrijdervaring. Voor jeugdsporters (onder 16 of 18 jaar) moeten specifieke maatregelen genomen worden. Deze moeten ook terug te vinden zijn in de reglementen.

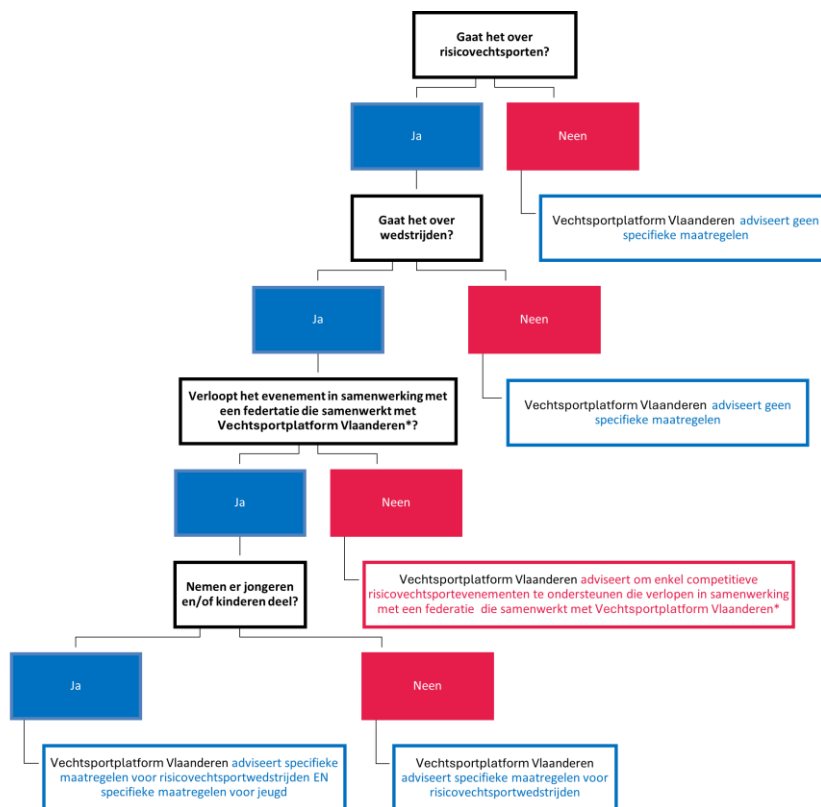
Specifieke maatregelen voor jeugd zijn bijvoorbeeld:

- aangepaste of alternatieve wedstrijdvormen
- hoofdcontact niet toegelaten
- bepaalde technieken worden verboden (bv. stoten naar het hoofd)
- hard hoofdcontact (en dus ook knock-out) niet toegelaten
- bijkomend beschermingsmateriaal (bv. gezichtsbeschermer, hoofdbescherming, scheenbeschermers...)

- garanderen van gelijkwaardige tegenstanders door rekening te houden met leeftijd, gewicht, niveau... (bv. maximum 2 jaar leeftijdsverschil, maximum 3 kg gewichtsverschil, vergelijkbaar aantal wedstrijden, ...)
- jeugd vriendelijke omgeving waarbij fair play voorop staat
- ...

Evenementen voor jeugd waarvoor geen bijkomende maatregelen worden genomen, worden afgeraden door Vechtsportplatform Vlaanderen. Bij vragen of twijfels over deze maatregelen, kan er steeds met ons contact opgenomen worden.

3. Aan de slag

Het advies in deze tool wordt op regelmatige basis geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd. Hoewel deze tool met zeer veel zorg is samengesteld, aanvaardt Vechtsportplatform Vlaanderen geen enkele aansprakelijkheid voor schade ontstaan door eventuele fouten en/of onvolledigheden in deze tool.